

[Gregersen.]

ind på denne vej, og at den ønsker at gå videre. Regeringen ved, at hertil kan den påregne retsforbundets udelte tilslutning.

Det er både økonomisk tåbeligt og moralsk forkasteligt at opretholde restriktionerne. Man skal liberalisere af to grunde. For det første for at fjerne hindringerne for en fordelagtig og sund handel, og for det andet for at hindre, at der opstår monopoler og lukkede markeder, i hvis ly varepriserne sættes op til fordel for monopolisterne og til skade for forbrugerne, som atter og atter må betale. Det giver imidlertid ikke megen tillid til regeringens liberaliseringsønsker eller håb om deres realisation at se på det nye statsbudget, thi til trods for påstanden om den igangværende liberalisering er omkostningerne for året 1952—53 ved opretholdelsen af varedirektoratet plus de dertil knyttede nævn og udvalg budgetteret til 10,6 mill. kr. og priskontrolrådet til 2,6 mill. kr. eller tilsammen til over 13 mill. kr. Så noget helt lille apparat kan det jo ikke være. Til oplysningen herom bør så føjes de bemærkninger, som erhvervenes oplysningsråd knytter til, at det her kun drejer sig om de direkte udgifter. Hvad varedirektoratet koster erhvervslivet i tidsspilde og undertiden også i forspildte import- og eksportmuligheder, lader sig naturligvis ikke gøre op.

Priskontrolrådet ville være overflødig, hvis den frie konkurrence fik lov at udfolde sig. Den frie konkurrence har alle dage været verdens bedste prisregulator. Vi er mange her i landet, som har ønsket varedirektoratet ophævet, ganske simpelt fordi vi har anset det for skadeligt, og fordi vi tror på den frie omsætnings fortrin og på, at forretningsfolk kan ordne produktion og omsætning på en for os alle gunstigere og fornuftigere måde, end det sker gennem statshandel og ved indføjelser af en institution som direktoratet for vareforsyning. Og nu viser det sig oven i købet, at den hovedopgave, direktoratet har haft: at sørge for, at eksport og import foregik i de rigtige mængder til de rigtige priser, og ikke mindst mellem de rigtige lande, har direktoratet overhovedet ikke kunnet magte. Hele denne uhyre stab af funktionærer, der — for at bruge et statsministerielt udtryk — har siddet og „knirket“ med udsendelsen af alenlange spørgeskemaer, gennemgang af de tusinder af svar, afkrævning og gennemgang af bjerge af attester — altsammen for at handel og omsætning kunne foregå ad afstakne, strikte baner —, alle disse pap- og paprbearbejdere har siddet forgæves. Smarte,

lovlig smarte, handelsmænd har fundet deres egne, men ulovlige veje til helt andre lande, end vore planøkonomer har forudsat.

Jeg synes, man må sige, at det på forhånd måtte være givet, at en lovgivning, der i den grad går på tværs af sund fornuft som dette at sætte et kontorpersonale til at ordne det, som landets tusinder af uddannede og erfarne forretningsfolk under eget ansvar hidtil havde ordnet, måtte ende med korruption. Retsforbundet har sagt fra i tide, helt fra valutakontoret blev oprettet, og vi spørger: Kan man ikke nu, da systemet på en meget udtrykkelig og meget ubehagelig måde har spillet fallit, gå til at nedlægge både varedirektoratet og priskontrolrådet og lade erhvervene under friere forhold klare det, der skal klares? Når varedirektoratet ikke engang kan udføre de planer, der er pålagt det, ikke engang kan kontrolere, hvilke lande der handles med, hvad interesse kan man da have i at bevare det?

Vi andre har længe ønsket, at en rensende flodbølge måtte ikke alene udskylle, men bortskylle denne Augiasstald, der længe har været en gene, men nu også er blevet en forargelse.

Valutacentralens opgave var en lang tid den at værne os mod billige varer. Skatteforliget i foråret blev også vedtaget af frygt for billige varer, og hele vor toldlovgivning er udtryk for det samme.

Det kunne sikkert interessere ærede medlemmer, og ikke mindst ærede medlemmer af socialdemokratiet, at høre, hvad en socialdemokratisk skribent omkring århundredskiftet mente om værnet mod de billige varer, og hvorledes han bedømmer en politik, der tager sigte på et sådant værn. Jeg anmoder derfor om tilladelse til et lille citat. Han skriver:

„Når toldgrænserne forsvinder, forsvinder også hele hærskaren af toldembeds- og bestillingsmænd, der nu fuldstændig uproduktivt opsluger uhyre kapitaler. . .“
Og jeg følger til: det samme ville ske, hvis man i dag lavede et forsvindingsnummer for varedirektoratet og sendte hele det dyre personale fra denne uproduktive stempel- og blanketfabrik ud i produktivt erhverv, samtidig med at man sparede de direkte udgifter på nævnte 12—13 mill. kr. årlig. Jeg går videre i citatet:

„. . . dette vil betegne et stort moralsk fremskridt. Sædeligt set er toldgrænserne jo kun en levning fra den hedenske tid, da ethvert folk på den anden side af ens egen grænse blev betragtet som barbarer. Økonomisk set kan der næppe tænkes noget mere latterligt end, at sultende og